

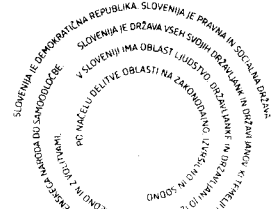

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 03, f: 01 478 94 06, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 602-01/15-10/9

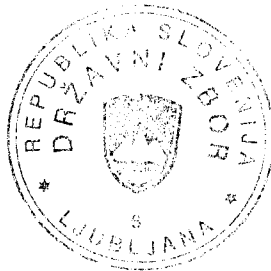
Datum: 7. 12. 2015

Dopolnitev poročila

k Predlogu zakona o slovenskem ogrodju kvalifikacij (ZSOK), druga obravnava, EPA 804-VII.

Pri Poročilu k Predlogu zakona o slovenskem ogrodju kvalifikacij (ZSOK), druga obravnava, EPA 804-VII, sta sestavni del Dopolnjenega predloga zakona tudi Prilogi 1. Opisniki ravni SOK in 2. Kvalifikacije v sok, ki ju prilagam.

Danica Polak Gruden
sekretarka Odbora

predsednica
mag. Mirjam Bon Klanjšček, l.r.

PRILOGA 1: OPISNIKI RAVNI SOK

	Znanje	Spretnosti	Kompetence
	Je rezultat učenja in osvajanja pojmov, načel, teorij in praks. Pridobivanje znanja poteka v različnih okoljih: v izobraževalnem procesu, pri delu in v kontekstu zasebnega ter družbenega življenja.	V okviru nacionalnega ogrodja kvalifikacij so spretnosti opisane kot kognitivne (npr. uporaba logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in/ali praktične (npr. ročne, kreativne spretnosti in uporaba materialov, orodij in instrumentov).	Se nanašajo na sposobnost uporabe in povezovanja znanja in spretnosti v izobraževalnih, profesionalnih in osebnih situacijah. Kompetence razvrščamo glede na kompleksnost, samostojnost in odgovornost delovanja. Ločimo generične in poklicno specifične kompetence.
Raven 1	Elementarno splošno znanje, ki omogoča nadaljnje sistematično učenje.	Osnovna pismenost ter sposobnost učenja podatkov in pojmov. Izkazovanje praktičnih spretnosti za izvajanje enostavnih, ponavljajočih se opravil ali kratkega niza enostavnih opravil.	Usposobljenost za delovanje v podrobno opredeljenem in zelo strukturiranem okolju.
Raven 2	Temeljno splošno in uporabno znanje, ki obsega razumevanje glavnih družbenih in naravnih pojmov, procesov in zakonitosti; je podlaga za nadaljnje učenje in družbeno udeleževanje.	Temeljna pismenost in izkazovanje praktičnih spretnosti, vključno z uporabo osnovnih orodij, metod in materialov. Izvajanje enostavnih, ponavljajočih se opravil, sestavljenih iz manjšega števila operacij.	Usposobljenost za omejeno samostojno delovanje na podlagi ustnih ali pisnih navodil ter za pridobivanje novih znanj in spretnosti v predvidljivem in strukturiranem kontekstu. Sprejemanje omejene odgovornosti.

Raven 3	Pretežno praktično, življenjsko in poklicno uporabno znanje z nekaj teoretične podlage, pridobljeno predvsem na podlagi proučevanja primerov ter posnemanja in urjenja v kontekstu določene stroke.	Temeljna pismenost in izkazovanje praktičnih spretnosti v omejenem obsegu, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod in materialov. Uporabljanje znanih rešitev pri reševanju predvidljivih problemov v omejenem obsegu. Izvajanje preglednih in standardiziranih opravil.	Usposobljenost za pridobivanje novih znanj in spretnosti v strukturiranem kontekstu ob ustreznem vodenju. Usposobljenost za omejeno samostojno delovanje v predvidljivem in strukturiranem kontekstu na podlagi enostavnih ustnih ali pisnih navodil. Sprejemanje omejene odgovornosti.
------------	---	---	---

	Znanje	Spretnos	Kompetence
Raven 4	Pretežno poklicno znanje, dopolnjeno s poznavanjem teoretičnih načel, zlasti tistih iz stroke. Pred načeli znanstvene sistematičnosti ima prednost proučevanje primerov, povezovanje in uporaba znanj.	Uporabljanje znanja pri reševanju različnih opravil in problemov, lahko tudi v manj tipičnih situacijah. Obvladovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke in specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov in materialov. Izvajanje relativno preglednih, manj standardiziranih opravil.	Usposobljenost za delovanje v znanem in manj znanem okolju z večjo stopnjo odgovornosti in samostojnosti. Prevezemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost izdelkov/storitev, povezanih z delovnimi opravili oziroma delovnim procesom. Prevezemanje odgovornosti za lastno učenje. Pridobivanje novega znanja in spretnosti v nadzorovanem okolju. To raven označuje določena podjetniška usmerjenost, sposobnost organiziranja in vključevanja v delovne

Raven 5	Splošno in/ali strokovno znanje, pridobljeno s spoznavanjem različnih znanstvenih in/ali strokovnih področij in teoretičnih načel. Predstavlja temelj za nadaljnje učenje in nekoliko poglobljeno razumevanje stroke. Učenje poteka predvsem z analitičnim mišljenjem.	Izkazovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke, lahko so tudi specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov, materialov in teorij. Ovrednotenje in uporaba informacij za oblikovanje odločitev in rešitev različnih problemov oziroma netipičnih situacij. Oblikovanje rešitev v povezavi z dobro opredeljenimi abstraktnimi problemi. Izvajanje raznolikih, pogosto nestandardiziranih opravil.	Usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih. Prevzemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost delovnega procesa in rezultatov, pri čemer izkazuje samostojnost in določeno mero samoiniciativnosti. Prevzemanje odgovornosti in iniciative za pridobivanje novega znanja in spretnosti. To raven označuje podjetniška usmerjenost, sposobnost organiziranja in vključevanja v kompleksne in heterogene delovne skupine.
Raven 6	Strokovno in teoretično znanje na določenem področju in praktično znanje za reševanje konkretnih strokovnih nalog. Znanje omogoča reševanje zahtevnejših opravil na specifičnih področjih stroke.	Izvajanje zahtevnejših operativno-strokovnih opravil, povezanih z deli v pripravi, kontroli in vodenju delovnih procesov. Naloge so glede na območje delovanja kompleksne, praviloma specializirane, vključujejo abstraktno mišljenje in uporabo ustreznih orodij, metod, različnih tehnoloških postopkov, materialov in teorij.	Usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih z elementi ustvarjalne aktivnosti. Samostojno delovanje, pri katerem je značilno prevzemanje odgovornosti za delo posameznikov in skupin ter materialnih virov in informacij. Ob tem je pomembno osnovno povezovanje in umeščanje problematike v splošni družbeni kontekst. Prepoznavanje lastnih učnih potreb in skrb za prenos znanja v delovnem okolju.

	Znanje	Spretnos	Kompetenc
Raven 7	Poglobljeno strokovno teoretično in praktično znanje na določenem področju, podprto s širšo teoretično in metodološko osnovo.	Izvajanje kompleksnih operativno- strokovnih opravil, ki vključujejo tudi uporabo metodoloških orodij. Obvladovanje zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov ob samostojni uporabi znanja v novih delovnih situacijah. Diagnosticiranje in reševanje problemov v različnih specifičnih delovnih okoljih, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Osnova za izvirna dognanja/stvaritve in kritično refleksijo.	Usposobljenost za delovanje v različnih okoljih in na različnih funkcijah ter za posredovanje novega znanja. Sprejemanje odgovornosti za določanje in doseganje lastnih rezultatov dela in/ali rezultatov dela heterogene skupine na opredeljenih področjih dela. Usposobljenost za argumentirano razpravo v specifičnih delovnih okoljih, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Prepoznavanje lastnih potreb po učenju, prevzemanje pobude za lastno učenje, usposobljenost za

Raven 8	Poglobljeno teoretično, metodološko in analitično znanje z elementi raziskovanja, ki je osnova za zelo zahtevno strokovno delo.	Obvladovanje zelo zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov in metodoloških orodij na specializiranih področjih. Načrtovanje in vodenje delovnega procesa na podlagi ustvarjalnega reševanja problemov, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Sposobnost izvernih dognanj/stvaritev in kritične refleksije.	Samostojno in avtonomno izvajanje nalog v praviloma netipičnih okoljih, v širših ali multidisciplinarnih kontekstih. Sposobnost prevzemanja odgovornosti za lastni profesionalni razvoj ter poučevanja drugih. Sprejemanje odgovornosti za odločitve, ki so povezane z aktivnostmi, procesi ter vodenjem kompleksnih in heterogenih skupin.
Raven 9	Poglobljeno teoretično, metodološko in analitično znanje za izvirno znanstveno-raziskovalno/umetniško delo, ki ustvarja novo znanje/stvaritve.	Načrtovanje, vodenje in izvajanje najzahtevnejših del, vključno z udeležbo pri znanstvenoraziskovalnih/vrhunskih umetniških projektih, ter reševanje teoretičnih in praktičnih problemov v posebnih delovnih situacijah. Sposobnost kompleksnih izvernih dognanj/stvaritev, kritične refleksije.	Avtonomno izvajanje nalog v netipičnih okoljih, širših ali multidisciplinarnih kontekstih v povezavi z bazičnim in/ali uporabnim znanstvenoraziskovalnim/umetniškim delom. Sposobnost prevzemanja odgovornosti za lastni profesionalni razvoj in razvoj stroke. Usposobljenost za neodvisno, profesionalno in etično usmerjanje lastnega učenja in učenja drugih v različnih kontekstih.

Raven 10	Poglobljeno znanje za samostojno izvirno znanstveno in raziskovalno/umetniško delo ali razvoj stroke na najvišji ravni, kar je povezano z znanstvenim, strokovnim ali umetniškim uveljavljanjem doma in v mednarodnem prostoru.	Načrtovanje, vodenje in izvajanje najzahtevnejših del, vključno z znanstvenoraziskovalnimi/umetniškimi projekti, ter reševanje najzahtevnejših teoretičnih in praktičnih problemov. Sposobnost kritične refleksije, poglobljenega abstraktnega razmišljanja in sinteze novih in kompleksnih idej.	Usposobljenost za izrazito avtonomno/vrhunsko ustvarjanje, interpretiranje ter iskanje odgovorov na abstraktna in najbolj kompleksna vprašanja v stroki, znanosti ali umetnosti. Sposobnost za prenos znanja med stroko in znanostjo v kritičnem dialogu ter zmožnost odgovornega presojanja posledic uporabe novega znanja v različnih kontekstih.
-------------	---	---	---

Priloga 2: KVALIFIKACIJE V SOK

Zaradi preglednejšega razlikovanja med aktualnimi, iztekajočimi in preteklimi vzgojno-izobraževalnimi, izobraževalnimi in študijskimi programi (v nadaljnjem besedilu: izobraževalni programi) izobraževalnimi programi so kvalifikacije v tabeli prikazane v različnih barvah:

- z modro so obarvane kvalifikacije, ki jih kandidati pridobivajo v aktualnih izobraževalnih programih,
- z zeleno so obarvane kvalifikacije, ki jih kandidati pridobivajo v iztekajočih izobraževalnih programih (od sedme do desete ravni),
- z vijolično barvo pa kvalifikacije, ki so jih kandidati pridobili v preteklih izobraževalnih programih (od šeste do desete ravni).

IZOBRAZBE	POKLICNE KVALIFIKCIJE	DODATNE KVALIFIKACIJ E ¹	EOK raven
1. RAVEN			1.
Spričevalo o končanem 7. oz. 8. razredu osnovne šole (Nedokončana osnovnošolska izobrazba)			
Zaključno spričevalo osnovne šole ² (Osnovnošolska izobrazba z nižjim izobrazbenim standardom)			
2. RAVEN			2.
Zaključno spričevalo osnovne šole (Osnovnošolska izobrazba)	Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (Nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 2)		
3. RAVEN			3.
Spričevalo o zaključnem izpitu (Nižja poklicna izobrazba)	Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (Nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 3)		
4. RAVEN			4.
Spričevalo o zaključnem izpitu (Srednja poklicna izobrazba)	Potrdilo o zaključnem programu za usposabljanje in izpopolnjevanje Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (Nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 4)		
5. RAVEN			4.

¹ Ker so akreditacijski postopki za dodatne kvalifikacije še v razvoju, v tej fazi niso vključene v ogrodje.

² V Republiki Sloveniji poznamo tudi »posebne programe vzgoje in izobraževanja«, v katere se vključujejo otroci in mladostniki z zmernimi in težjimi motnjami v duševnem razvoju (npr. po Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami). Taki programi ne omogočajo pridobitve kvalifikacije, zato niso vključeni v SOK. Po zaključnem izobraževanju se mladostniki večinoma vključujejo v varstveno delovne centre.

<p>Spričevalo o poklicni maturi (Srednja strokovna izobrazba)</p> <p>Spričevalo o opravljenem mojstrskem izpitu (Srednja strokovna izobrazba)</p> <p>Spričevalo o opravljenem delovodskem izpitu (Srednja strokovna izobrazba)</p> <p>Spričevalo o opravljenem poslovodskem izpitu (Srednja strokovna izobrazba)</p> <p>Spričevalo o splošni maturi (Srednja izobrazba)</p>	<p>Potrdilo o zaključenem programu za usposabljanje in izpopolnjevanje</p> <p>Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (Nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 5)</p>		
6. RAVEN			5.
<p>Diploma o višji strokovni izobrazbi (Višja strokovna izobrazba)³</p> <p>Diploma o višji strokovni izobrazbi oz. višješolski izobrazbi (Višja strokovna izobrazba oziroma višješolska izobrazba)⁴</p>	<p>Potrdilo o zaključenem študijskem programu za izpopolnjevanje</p> <p>Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (Nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 6)</p>		
7. RAVEN			6.
<p>Diploma prve stopnje (VS) (Visokošolska strokovna izobrazba VS)⁵</p> <p>Diploma prve stopnje (UN) (Visokošolska univerzitetna izobrazba UN)⁶</p> <p>Diploma o visokem strokovnem izobraževanju (Visoka strokovna izobrazba)⁷</p> <p>Diploma o specializaciji (Specializacija po višji strokovni izobrazbi oz. višješolski izobrazbi)⁸</p>	<p>Potrdilo o končanem študijskem programu za izpopolnjevanje</p>		

³ Pridobljena po letu 1996 v skladu z Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 12/96, 44/00, 86/04 – ZVSI in 79/06 - ZPSI-1) in po letu 2004 v skladu z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13).

⁴ Pridobljena do 30. 9. 2002 po Zakonu o usmerjenem izobraževanju (Uradni list SRS, št. 11/80, 6/83, 25/89 in 35/89; v nadaljnjem besedilu: ZUI). ZUI navaja dikcijo »višja strokovna izobrazba«, na diplomah in v razpisih za vpis pa lahko opazimo, da se uporablja tudi izraz »višješolska izobrazba«, ki ni v skladu z ZUI.

⁵ Pridobi se po letu 2004 v skladu z Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12 in 85/14; v nadaljnjem besedilu: ZViS).

⁶ Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.

⁷ Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.

⁸ Pridobljena do 30.9.1997 v skladu z ZUI.

8. RAVEN		7.
Diploma druge stopnje (Magisterij, pridobljen po magistrskem študijskem programu ali enovitem magistrskem študijskem programu) ⁹	Potrdilo o končanem študijskem programu za izpopolnjevanje	
Diploma o specializaciji (Specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi) ¹⁰		
Diploma o univerzitetnem izobraževanju (Univerzitetna izobrazba) ¹¹		
Diploma o visokošolskem izobraževanju (visoka strokovna izobrazba-ZUI) ¹²		
9. RAVEN		8.
Diploma o magisteriju znanosti (Magisterij znanosti/umetnosti) ¹³		
Diploma o magisteriju znanosti (Magisterij znanosti/umetnosti) ¹⁴		
Diploma o specializaciji (Specializacija po visoki univerzitetni izobrazbi) ¹⁵		
Diploma o specializaciji (Specializacija po visoki strokovni izobrazbi-ZUI) ¹⁶		
10. RAVEN		8.
Diploma tretje stopnje (Doktorat znanosti) ¹⁷		
Diploma o doktoratu znanosti (Doktorat znanosti) ¹⁸		

⁹ Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.

¹⁰ Pridobi se v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.

¹¹ Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.

¹² Pridobljena v skladu z ZUI.

¹³ Pridobi se v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.

¹⁴ Pridobljena v skladu z ZUI.

¹⁵ Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16. Ta kvalifikacija se glede na slovensko zakonodajo in skladno z načelom najboljšega ujemanja umešča na deveto raven SOK, vendar pa glede na učne rezultate ne dosega zahtevnosti učnih rezultatov osme ravni EOK. Zato je ta kvalifikacija primerljiva z opisniki sedme ravni EOK.

¹⁶ Pridobljena do 30.9.1997 v skladu z ZUI. Ta kvalifikacija se glede na slovensko zakonodajo in skladno z načelom najboljšega ujemanja umešča na deveto raven SOK, vendar pa glede na učne rezultate ne dosega zahtevnosti učnih rezultatov osme ravni EOK. Zato je ta kvalifikacija primerljiva z opisniki sedme ravni EOK.

¹⁷ Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.

¹⁸ Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.

Diploma o doktoratu znanosti (Doktorat znanosti) ¹⁹			
---	--	--	--

¹⁹ Pridobljena v skladu z ZUI.